

Príloha č. 2

Dňa 5. mája 2023 10:51:06 SELČ používateľ "Patrik Kováč" <[groundsmanpatrik@gmail.com](mailto:groundsmanpatrik@gmail.com)> napísal:  
Dobrý deň.

Každá, či už športová alebo kultúrna akcia, ktorá sa organizuje na prírodnom trávniku, je veľkým stresom pre kondíciu trávniku.

V prípade, že sa má uskutočniť podujatie na živom trávniku, je prioritou čo najviac skrátiť čas zakrytia plochy - či už pre pódium alebo pre obecnosť.

Ak je prekrytie pódia na trávniku viac ako 48 hodín, bez prístupu svetla a vzduchu, dochádza k odumieraniu tráv a trvalým škodám na poraste. Poškodená plocha sa buď vymení úplne (koberce) alebo dosieva.

Plocha pre obecnosť - je používaná špeciálna podlaha z plastu, ktorý má v sebe otvory, aby mohol trávnik transpirovať - maximálne zakrytie plochy - 24 hodín. V prípade, že obecnosť je priamo na trávniku, je vystavený silnému a dlhodobému zašlapávaniu. V prípade daždivého počasia sú škody násobne väčšie, dochádza k rozbahnaniu terénu, narušeniu jeho celistvosti a rovinatosti.

Takmer vždy sa s prípravou daného podujatia spája riziko prejazdu ťažkou technikou po trávniku. Vzhľadom na veľkú plochu sa škody môžu vyšplhať do veľkých výšok - čo pre malý klub je nerentabilné a čiastočne devastujúce, pokiaľ investuje do starostlivosti nemalé finančné prostriedky. Trávnik som osobne videl dnes, 5.5.

ak je to možné, odporúčam na kultúrne podujatie využiť inú plochu.

### **Stanovisko – kultúrne podujatie na živom trávniku futbalového ihriska**

Kultúrne podujatia na futbalových ihriskách/štadiónoch počas prebiehajúcej sezóny alebo počas letných mesiacov neodporúčam robiť z viacerých dôvodov. Treba vždy myslieť na to, že trávny porast na hracej ploche je živý organizmus, spolu s pôdou a mikroorganizmami v nej. Každá takáto záťaž a stres vyvolaný takouto akciou, pre trávny porast môže mať za následok zničenie alebo pri menšom poškodení zníženie obranyschopnosti trávniku voči chorobám, škodcom, suchu a vysokým teplotám.

Dôvody prečo neusporiadať kultúrnu akciu na hracej ploche so živým trávny porastom:

1. **Stresovanie trávniku nedostatkom závlahovej dávky** – počas osadenia koncertného pódia a pohybu návštevníkov po hracej ploche sa nedá doceliť aby bol trávnik celoplošne a rovnomerne zavlažený. V letných mesiacoch nepoliatie športového/futbalového trávniku po dobu troch/štyroch po sebe nasledujúcich dní, stresovaných aj pohybom návštevníkov po ploche, môže nastať nezvratný stav, kedy trávnik vyschne a je potrebná úplná obnova poškodených plôch, prípadne výmena trávneho koberca najčastejšie na celej hracej ploche.
2. **Nadmerné atmosférické zrážky** – v letných mesiacoch sa veľmi často stáva že padne na jednom mieste vplyvom búrky/dažďa väčšie množstvo zrážok. Väčšie úhrny zrážok majú za následok nasiaknutie pôdneho profilu vodou. Nadmerný pohyb, po takomto vodou nasiaknutom trávniku, má za následok úplne zničenie trávneho drnu a je potrebná následná úplná obnova poškodených plôch, prípadne výmena trávniku na celej hracej ploche.
3. **Zhutnenie pôdneho profilu**- pohyb veľkého počtu ľudí, pohyb mechanizácie pri stavbe pódia, ako aj samotné pódium majú za následok zhutnenie pôdneho profilu. Zdravý trávny porast potrebuje pre svoj život vdych, vodu a živiny v celom pôdnom profile potrebnom pre koreňový systém. Zhutnením profilu sa zmenšia až stratia úplne priestory v ktorých sa nachádzajú vzduch, voda a živiny. Zhutnením pôda stráca aj svoju drenážnu schopnosť. Preto po ukončení takéhoto kultúrneho podujatia, ak nedôjde k úplnému poškodeniu trávneho porastu, je potrebné bezodkladne spraviť aerifikáciu plnými hrotmi na celej hracej ploche minimálne do hĺbky 20cm. Presiati najviac poškodené miesta a aplikovať topdressingom piesok frakcia 0-2mm v množstve 40 až 60 ton na celú plochu futbalového ihriska, následné zapravenie piesku do trávneho porastu.
4. **Kotvenie a podloženie konštrukcie pódia**- konštrukcia pódia sa musí podložiť a ukotviť aby bola stabilná a odolávala vetru a záťaži. Pod podložkami alebo keď sa používajú na kotvenie pódia 1000litrové nádrže, býva nedostatok svetla alebo neprenikne žiadne svetlo, ktoré rastlina potrebuje pre svoj zdravý rast. Nastáva etiolizácia- abnormálny rast a zvyšuje sa náchylnosť na choroby a napadnutie škodcami. Pri dlhšom nedostatku svetla rastlina uhynie. Pri mechanickom kotvení rôznymi kolmi, ktoré sa zatĺkajú do zeme nastáva mechanické poškodenie trávniku a zhutnenie v mieste aplikácie kolov. To všetko platí ako pre pódia tak aj pre stánky s občerstvením ako aj pre mobilné toalety.
5. **Prebiehajúca sezóna, prebiehajúci tréningový proces** – usporiadanie kultúrneho podujatia počas prebiehajúcej sezóny má za následok nemožnosť použitia hracích plôch po dobu od 2och týždňov do 2och mesiacov, závislosti od poškodenia hracej plochy po ukončení kultúrneho podujatia. Pri miernom poškodení a následnej aerifikácii a presiatí a zapieskovaní ihriska táto doba trvá približne dva týždne a ihrisko sa môže používať. Pri väčších poškodeniach s nutnosťou výmeny trávneho koberca alebo vysiatie nového trávneho porastu je táto doba dlhšia a trvá dva a viac mesiacov, kedy sa futbalové ihrisko nemôže používať pre futbalové zápasy alebo na tréningový proces.

Tieto všetky dôvody, ktoré tu uvádzam, treba vždy zvážiť pred usporiadaním kultúrnej akcie na hracej ploche na živom trávniku. Pri väčšom poškodení treba vynaložiť veľké finančné prostriedky, aby sa hracia plocha vrátila do pôvodného stavu. Uvádzam len orientačné ceny úkonov, ktoré by bolo treba spraviť pri poškodení hracej plochy.

- Kompletná výmena trávniku pokladaním trávnych drnov- cca 100 000 eur  
KORO Fieldtopmaker – frézovanie vrchnej časti pôdneho profil, zarovnanie plochy - graderovanie, pokládka trávneho drnu, valcovanie
- Kompletná obnova trávniku vysiatie trávneho osiva – cca 75 000 eur  
KORO Fieldtopmaker- frézovanie, zarovnanie plochy grader, predsejbová príprava pôdy, piesok, sietie trávneho osiva, valcovanie
- Obnova trávniku po zhutnení celej plochy – cca 25 000 eur  
Aerifikácia plnými hrotmi, presiatie celej plochy sejačkou, aplikácia topdressingu, piesok zatahnutie piesku, valcovanie

Prikladám aj obrázky poškodeného trávniku na futbalovom ihrisku v Edinburhu po koncerte LA Philharmonic Orchestra 3. októbra 2019.

**Tynecastle Park Edinburgh po koncerte LA Philharmonic Orchestra 3.október 2019**



(Image: SNS Group)

**Tynecastle Park Edinburgh po koncerte LA Philharmonic Orchestra 3.október 2019**



(Image: SNS Group)

Autor: Ing. Miroslav Okál, headgreenkeeper Sedin Golf Resort – 18 jamkové majstrovské ihrisko